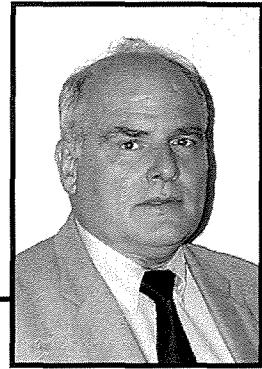


Dar Imqaddsa

Kitba ta' Loreto J. Dalli



Ghalkemm m'ghadnix noqghod fir-rahal tal-Gudja, tfuliti u żgħożiġi għaddejthom fit-toroq dojq u mdella, fis-saqien li jagħlqu, fil-mużew quddiem l-Annunċċjata u fil-każin, dak iż-żmien taċ-Ċintura.

Ir-rahal tat-tliet kampnari, bit-tradizzjonijiet u devozzjonijiet lejn il-Madonna taht diversi titli, li rajt jien erbgħin sena ilu, fejn ingħaqdu drawwiet u xeħtieq tal-hajja ta' kuljum, kien il-bidu ta' formazzjoni tiegħi.

Biss il-pedament tad-devozzjoni kien lejn il-Madonna, b'mod partikolari lejn ta' Loreto, fejn nies minn kull skala tal-hajja mir-rahal u barra r-rahal kienu jiġu apposta għal din il-festa. Fil-familja tagħna tnisslu benna u pedamenti ta' din id-devozzjoni ghall-fatt li n-nanna tiegħi kienet iġġib l-istess isem u fil-familja tagħna nghataw xi hames ismijiet ohra ta' Loreto jew Loreta.

L-istess bhall-isem, drawwiet u devozzjonijiet lejn ommna Marija, bħat-titlu ta' Loreto fir-rahal tagħna, għandhom ġertu piż u valur. Għaldaqstant din il-kitba hi ddedikata lin-nanna tiegħi, nanna li qatt ma rajt, biss smajt hafna fuqha.

Mela b'ħajr u b'gieħi lin-nanna Loreta Dalli né Farrugia li kienet miżżewga lil Pawlu ta' Ziggū, (innanu) nghaddi din il-kitba, f'għeluq il-125 sena mit-twied tagħha.

Lill-Madonna ta' Loreto barra minn Xutna u l-Litanija Tagħha

L-art imqaddsa rat l-ahħar kruċjata ta' l-insara fl-1291. L-ahħar suldati gew irtrirati minn Nazareth u fl-istess sena hafna postijiet imqaddsa ma baqghux protetti. Madanakollu kien intlaħaq ftehim bejn l-insara u l-Misilmin sabiex ikunu jistgħu jibqgħu jsiru pellegrinagħi lejn l-Art Imqaddsa. Id-dar tal-familja sagra kienet fortunata li tibqa' magħhom.

L-ewwel assalti kontra djar u knejjes imqaddsa saru ghall-habta ta' l-1090 minn Torok Sekulari. Huma biddlu knejjes u baziliki f'Moskej.

F'dak iż-żmien l-ahħar post qaddis li waqa' f'idejn

is-sekulari kien id-dar imqaddsa. Kienu snin wara jiġifieri 1100, meta l-ewwel kruċjata taht it-tmexxija ta' Tancredi bniet mill-ġdid il-Bażilika l-ġdida wara dik li kien bena Kostantinu l-kbir fis-sena 312.

Wara perjodu relativament kwiet, il-pellegrini reġgħu bdew iżzur l-postijiet imqaddsa. Xorta wahda wara n-nuqqas tal-kruċjati nholoq ġertu nstabiltà tal-pellegrini minhabba t-telfiet il-kbar tal-passat fuq il-kruċjati. Meta San Frangisk ta' Assisi u l-patrijiet tiegħu marru fl-artijiet imqaddsa fl-1219 l-ambjent ghall-insara u l-pellegrini sar aktar faċċi. Bejn 1100 u l-1219, kienu marru tmien kruċjati bl-ahħar wahda taht it-tmexxija ta' San Luigi IX Re ta' Franz.

Is-sena 1263 rat it-tieni assalt u saret distruzzjoni minn Bażilika ta' Loreto. Fl-1291, l-Insara telliefa abbandunaw id-dar imqaddsa u ġiet mgħoddija lin-nies tal-post.

Kien fil-lejl ta' bejn id-9 u l-10 ta' Mejju, propriu seba' xħur qabel il-festa ta' Loreto, meta r-rghajja fir-reġjun ta' Tersatto, parti minn dik li kienet Yugoslavia kienu qegħdin jirghaw il-merħliet tagħhom. Wahedhom, fl-ghelieqi gewwa d-Dalmazia r-rghajja nnotaw forma ta' dar li fil-lejl ta' qabel ma kinitx hemm. Ftit li xejn irrealizzaw li dik kienet *il-kewba ta' filgħodu* ghall-insara futuri.



Ir-rgħajja fqajra ftit għarfū dik il-ġrajja divina x'tifsira kien fiha. Ghall-kurżitā marru jaraw x'kienet dik l-istruttura misterjuża. Fiha kien hemm riha qawwija ta' xandrija mistika.

Dawn in-nies twajba għarfū li f'din il-kappella kien hemm artal żgħir bi xbieha ta' omm Alla. Meta r-rgħajja raw hekk irħewlha lejn il-knisja ta' San ġorġ fejn qalu kollex lill-Kappillan Xandru George Georgevich. Fi kliem semplicej, huwa kien spjega dak li ġara. Il-Verġni l-aktar setghana kienet magħhom.

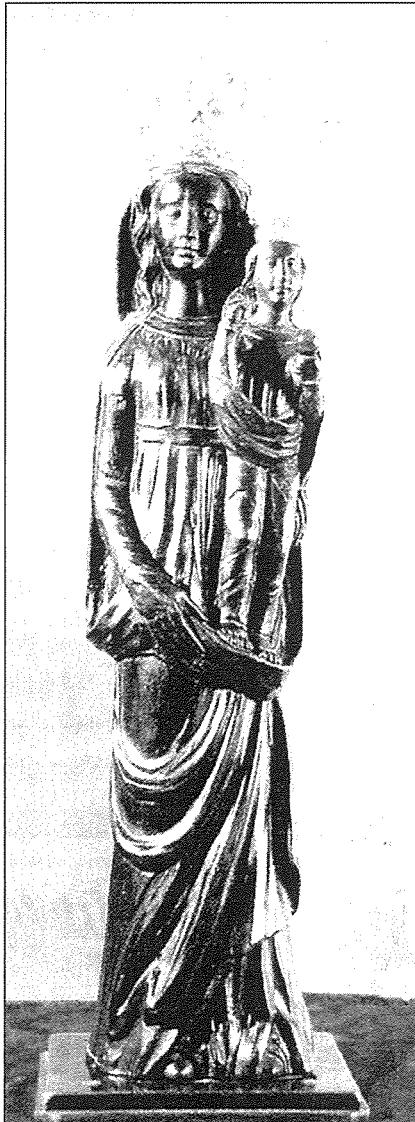
Meta l-kappillan kien rieqed kellu rivelazzjoni mill-Madonna, dwar id-dar fejn twieldet u ghexet, u d-dar fejn irċeviet l-ahbar ta' l-anglu dwar it-tweliż ta' Kristu li sar bniedem. Dawn id-dehriet saru fi xtutna bis-sahha tal-Mulej Divin.

L-ghada filghodu l-Kappillan Xandru George Georgevich deher ma' rghajja go dar Tesatto fejn qal lir-rgħajja li l-Madonna qaltru, "hi s-sahha tal-morda," fid-dehra li kellu dak il-lejl. Hawn ir-rgħajja b'umiltà kbira għarfū li kienet id-dar tas-Sinjura.

Darba wahda fl-10 ta' Dicembru 1294, tliet snin wara, id-dar tas-Sinjura ma baqghetx f'dan il-post. Ġara li ddar qasmet il-Bahar Adrijatiku b'għażeb tar-rgħajja ta' Tesatto fejn ġriet l-ahbar li d-dar ġiet meħuda mill-angli mir-rahal tagħhom. Kien hemm min qal li kienet ir-rieda tar-Reġina ta' l-Angli. Fil-lejla ta' bejn id-9 u l-10 ta' Diċembru n-nies ta' Tersatto ġewwa d-Dalmazja u fuq in-naha ta' barra ta' l-Italja ghall-habta tat-tlieta ta' filghodu nstemgħu l-qniepen idoqu u dawl fis-sema, li kien aktar qawwi mid-dawl tal-hżejjeg, bhala tifhir lil Alla.

Fuq in-naha tal-Bahar Adrijatiku fil-pjanura ta' Bandernolo, erba' mili mill-belt Lecanati, għalqet id-dar qaddisa meta l-angli wasslu d-dar tas-Sultana fil-forest. Kważi hadd ma nduna bil-wasla tad-dar ta' Loreto. Iżda mhux hekk ġara, ghax ftit taż-żmien wara eluf u eluf ta' pellegrini marru fuq dan il-post ta' ġabra.

Kien hemm darba ohra fejn id-dar ingarret minn qtajja ta' angli fis-satra ta' lejl. Din id-darba kien immiss id-post ta' Antici proprijetà fir-regjun ta' Lecanti. It-tradizzjoni tħid li żewgt ahwa, li kienu proprijetarji ta' post, iġġieldu fuq ta' min kienet id-dar imqaddsa. It-tnejn kien qed isostnu li kienet tagħhom. It-tradizzjoni tħid li minhabba din il-ġlieda harġet ir-refugju tal-midinbin. Id-dar imqaddsa reġġħet marret post iehor. Wara din il-grazzja l-ahwa waqqfu l-kwistjonijiet ta' bejniethom.



Xbiha tal-Madonna ta' Loreto bil-libsa tradizzjonal li jibbsuha.

L-ahħar čaqlīqa ta' din id-dar imqaddsa kien meta sabet postha fuq l-gholja ta' Loreto, ftit mili l-bogħod minn Lecanti. Ghalkemm in-nies tal-post ma kinux jafu bl-istorja li kellha din id-dar il-poplu xorta wahda mar-ghall-qima.

Fl-1295, in-nies tal-post dawru din id-dar b'hajt protettiv sabiex ma terġax tiċċaqlaq minn postha jew inkella tigi misruqa.

L-identifikazzjoni ta' din id-dar riedet issir, u b'mod xjentifiku. Din id-dar żgħira ġiet mogħtija t-titlu ta' Sultana tal-Verġni u dan ġara fis-sena 1296. Aktar m'għadda ż-żmien, il-kurżitā dwar din id-dar ż-diedet sew.

Meta l-gvern ta' Lecanti ra interessa jikber u l-kurżitā tal-poplu tiżdied, għażel 16-il ċittadin lokali li kellhom il-fiduċja ta' l-istess gvern u bagħathom ġewwa l-Palestina sabiex jinvestigaw.

Peress li f'dawk iż-żminijiet l-ivjaġġar ma kienx faċċi sabiex in-nies jaslu fi ftit taż-żmien fil-Palestina, wara numru ta' xħur, l-investigaturi sabu l-qisien tad-dar imqaddsa ta' Lecanti u l-pedamenti tad-dar ta' Nazareth kienu ta' l-istess qisien, 13-il pied b'31 pied. Barra hekk minn dan il-fatt il-bricks li kienu ntużaw fid-dar ta' Nazareth ghall-bini tad-djar huwa bhal dak li bih kienet magħmula d-dar imqaddsa jew ahjar id-dar tad-deheb. Fil-fatt il-bini ta'

madwar id-dar imqaddsa huwa differenti mill-bini tad-dar tal-familja mqaddsa, li mirakolożament ġiet fuq xtut Taljani bl-ghajnejha ta' Alla.

Kienu hafna ulied il-knisja li taw ġieħ lil din id-dar. Fosthom St. Injazju ta' Loyola, San Franġisk Saverju Alfonsu ta' Liguori, San Ģwann Bosco, il-beatu Massimiljan Kolbe ta' Lieisi u ohrajan.

Hemm mijiet ta' dokumenti popolari li taw privileġgi lil din id-dar u jejjenuha fil-kullana ta' Litanija Lauritana.

Bħala omm il-Knisja, il-Madonna taht it-titlu ta' Loreto ġiet mogħtija t-titlu ta' Verġni l-aktar hanina minhabba r-riżultati ta' fejjan illi saru. Ta' dan il-Papiet Piju II, Pawlu II u Piju IX saħħu l-hafna mirakli li saru bl-intercessjoni tal-Madonna ta' Loreto.

Santa Tereża tal-fjuri meta darba żaret din id-dar qalet "F'din id-dar semplicej u aktar ifqar ghexet omm il-feddej li halqek, u s-salvatur tagħna, li tagħti l-fejqan lill-midinbin, u s-salvazzjoni tagħna wara din il-hajja.

Referenza:

Kitbiet ta' Sor Katarina Maria mill-Kongregazzjoni tal-Qalb ta' Gesù ta' Ruma.